

Завдання

**II етапу XIX Міжнародного конкурсу з української мови імені Петра Яцика
(для учнів 5-го класу)**

17.11.2018

1. Напишіть повідомлення про свято осені у вашому закладі, яке можна було б розмістити на шкільному сайті. Доберіть заголовок.

Обсяг роботи – 1 сторінка

12 балів

2. Згрупуйте й запишіть слова за спільними коренями. У спільнокореневих словах виділіть префікси й суфікси.

Берег, рука, зберігання, везти, вода, ручка, прибережний, віз, берегти, безрукий, водяний, береговий, обережний, приручений, підвозити, везіння, підводити, водити.

5 балів

3. Уставте пропущені букви.

Щ..тина, ч...пси, в..чоріє, хр...стянство, гр..чаний, хв...лина, кондиц...онер, ч..рнетка, тр..мтить, ши..ниця, ч..р..да, ц..буля, в..рбовий, т..пло, ч..рвивий, оз..ро, квіт..нь, кр..лавий, м..р..жа.

4 бали

4. З'єднайте частини речень так, щоб утворилися загадки. Запишіть їх, у дужках подайте відгадки.

Зразок. Має роги і ноги, а держиться підлоги (стіл).

Дуже люблять молодця,....

У білому полі чорні ниви, ...

Усі його люблять, всі його чекають, ...

Сидить баба на грядках, ...

Не їсть, не п'є, ...

а ходить і молоточком б'є.

вся закутана в хустках.

хто розуміє, той у полі сіє.

а б'ють його без кінця.

а хто на нього подивиться – кожен скривиться.

5 балів

5. Доповніть прислів'я.

1.Тоді треба старе руйнувати, як є з чого нове ... .

2. За добро віддячують добром, а не ... .

3. Краще гірка правда, ніж ... брехня.

4. Краще битися з орлом, ніж ... з вороном.

4 бали

Завдання

**II етапу XIX Міжнародного конкурсу з української мови імені Петра Яцика
(для учнів 6-го класу)**

17.11.2018

1. Напишіть твір на тему: «Що б я змінив (змінила) у своєму класі».
Обсяг роботи до 2 сторінок.

12 балів

2. Запишіть речення, редагуючи його.

1. На уроках української літератури вивчають творчість поетів і письменників.
2. Лікарі не змогли попередити хворобу, тому в слідуючих змаганнях він не прийматиме участі.
3. Усі бажуючі на виставку запрошуються.
4. Дякую вас, Олена Іванівна, за допомогу.
5. Переводьте гроші на добротинність.
6. Дбайте про оточуюче середовище.
7. Запирайте, будь-ласка, двері.

7 балів

3. Подані слова погрупуйте у синонімічні ряди. Утворені ряди запишіть.

Кмітливий, застарілий, нормальний, тямущий, зрозумілий, квалливий, метикований, ординарний, допотопний, здогадливий, поспішливий, звичайний, архаїчний, доступний, поквалливий, прозорий, пересічний, хапливий, анахронічний, ясний, рядовий, сприйнятливий, несучасний.

5 балів

4. Запишіть вісім фразеологізмів із значенням багато.

4 бали

5. Доберіть по п'ять слів, не обов'язково спільнокореневих, що починаються однаковим компонентом.

Наприклад: *рубіж, рубін, рубець, рубанок, рубрика.*

Гір...

Кап.....

Лів....

3 бали

КОМУНАЛЬНИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД
«ЧЕРКАСЬКИЙ ОБЛАСНИЙ ІНСТИТУТ ПІСЛЯДИПЛОМНОЇ ОСВІТИ
ПЕДАГОГІЧНИХ ПРАЦІВНИКІВ ЧЕРКАСЬКОЇ ОБЛАСНОЇ РАДИ»

Завдання

**II етапу XIX Міжнародного конкурсу з української мови імені Петра Яцика
(для учнів 7-го класу)**

17.11.2018

1. Напишіть фантастичне оповідання «Сон листопадової ночі».

Обсяг роботи – 2 сторінки.

12 балів

2. Утворіть іменники від поданих прикметників: *глибокий, убогий, безлюдний, теплий, пишний, темний,* – і збірні іменники від таких слів: *жінки, офіцери, птахи, камені, ворони, студенти.*

6 балів

3. Запишіть імена та прізвища в давальному відмінку.

Ананій Кочерга, Анатолій Очерет, Василь Заривай, Віталій Нудний, Гордій Білодар, Григорій Гусак, Данило Коротун, Зіновій Кишка, Ілля Мудрило, Кузьма Корінь, Лаврентій Шульга, Левко Скриня, Оксент Дюма, Оксентій Косач, Олег Білочуб, Ігор Сиволап.

4 бали

4. Запишіть числівники словами. *12999 м.; 9559 осіб; 78995 кг; 75 хв.; 8 497 261; 15559 см.; у 2059р.; 70,8%.*

8 балів

5. Спишіть, розставте розділові знаки, підкресліть дієприкметникові звороти. Обґрунтуйте вживання великої літери. У яких реченнях дієприкметниковий зворот не виділяється? Чому?

Про одну книгу написану пізнім уставом хочеться розповісти трохи докладніше. Це Пересопницьке Євангеліє. Виблискують старанно виведені на пергаменті рядки пізнього уставного письма. Книгу прикрашають художні орнаменти її оздоблено стилізованими під рослинні мотиви заставками та ініціалами. Особливо цікаві примітки перекладачів узяті у дужки (П. Утевська).

4 бали

6. Виконайте завдання, дотримуючись чіткості й лаконічності у висловлюваннях.

1. Доберіть українські синоніми-відповідники до слів.

Гіпотеза, автономія, генеза, прогрес, оптимальний.

2. Розкрийте значення фразеологізмів і до кожного з них доберіть фразеологізм-антонім.

Брати на решето когось –

Пройти крізь сито й решето –

3. Запишіть іменники, що у родовому відмінку мають закінчення -у, -ю?

Біль, гнів, край, пасажир, Дунай, віск, Сибір, голуб, товариш, Дніпро, Шевченко, Ігор, урок, клас.

4. Поясніть іншомовні слова: *гейзенбаг, скетч, модинг, фікрайтер.*

4 бали

Загальна кількість балів

38

КОМУНАЛЬНИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД
«ЧЕРКАСЬКИЙ ОБЛАСНИЙ ІНСТИТУТ ПІСЛЯДИПЛОМНОЇ ОСВІТИ
ПЕДАГОГІЧНИХ ПРАЦІВНИКІВ ЧЕРКАСЬКОЇ ОБЛАСНОЇ РАДИ»

Завдання

**II етапу XIX Міжнародного конкурсу з української мови імені Петра Яцика
(для учнів 8-го класу)**

17.11.2018

**1. Напишіть твір-роздум на тему: «Магія успіху». Обсяг роботи – 2 сторінки.
12 балів**

2. Спишіть речення. Розставте розділові знаки, підкресліть члени речення.

Кожний старшина мав відзнаку своєї власті полковники мали золочені булави сотники тримали в руках менші булави пірначі а отамани мали палиці тільки деякі були з булавами (І. Крип'якевич).

6 балів

3. Запишіть числа словами в родовому й орудному відмінках.

976, 15959; 95658; 7555.

4 бали

4. Запишіть чотири назви лікарських рослин, складіть речення з різними типами присудків.

4 бали

5. Напишіть повідомлення (0,5 стор.) на тему: «Чи можна вважати всі старі будинки пам'ятками історії та культури?» Свою думку аргументуйте.

8 балів

6. Виконайте завдання, дотримуючись чіткості й лаконічності у висловлюваннях.

1. Доберіть українські синоніми-відповідники до слів.

Гіпотеза, автономія, тенеза, прогрес, оптимальний.

2. Розкрийте значення фразеологізмів і до кожного з них доберіть фразеологізм-антонім.

Брати на решето когось –

Пройти крізь сито й решето –

3. Запишіть іменники, що у родовому відмінку мають закінчення -у, -ю?

Біль, гнів, край, пасажир, Дунай, віск, Сибір, голуб, товариш, Дніпро, Шевченко, Ігор, урок, клас.

4. Запишіть правильний варіант речення. Аргументуйте свій вибір.

Як би пес не вертівся, а хвіст ззаду.

Якби пес не вертівся, а хвіст ззаду.

5. Поясніть іншомовні слова: *гейзенбаг, скетч, модинг, фікрайтер.*

4 бали

Загальна кількість балів

38

Завдання

**II етапу ХІХ Міжнародного конкурсу з української мови імені Петра Яцика
(для учнів 9-го класу)**

17.11.2018

1. Напишіть твір за поданим початком.

Земля! Маленька лазурова кулька у безодні Всесвіту! Вона тримає на собі океани, приймає дощі, сніги й тумани. Земля – це дім, у якому ми живемо! Дім, частиною якого ми є! І від того, як ми будемо себе у ньому поводити, залежатиме наше життя. Ми отримали у спадок прекрасний сад, але біда наша у тому, що ми – погані садівники, що не засвоїли найпростіших правил садівництва. У наш час людство переживає надзвичайно важливий період своєї історії – період небаченого досі, загрозливого для існування цивілізації...

У тексті використайте складносурядні речення, прикладки, вставні слова.

Обсяг роботи – 3 сторінки

12 балів

2. Із наведеними біблійними фразеологізмами складіть по два речення, вживаючи їх як власне фразеологізми (перше речення) і звичайні словосполучення (друге речення).

Голос волаючого в пустелі; випити чашу до дна; замість хліба дати камінь; відділяти зерно від половини.

8 балів

3. Спишіть речення, розставте розділові знаки, підкресліть члени речення. Побудуйте схему кожного речення.

1. Треба було ще глибоко розуміти що мова тільки та невичерпно багата й гарна яка виплекана рідним народом яка живиться із народних джерел що ніколи не замулюються.

2. Річка широка та глибока а вода синя та чиста і котиться вона виблискуючи та шумуючи.

8 балів

4. Запишіть речення, редагуючи їх.

*1. Дякуючи комітету діти-сироти нарешті матимуть свій телевізор.
2. Від їжджаючи на відпочинок школярів проводжали батьки. 3. Прочитавши книгу мені дуже сподобався головний герой. 4. Комп'ютеризація найбільш характерніша ознака нашого часу. 5. Йдучи берегом морські хвилі час від часу ніжно торкалися ніг дівчини.*

5 балів

5. Складіть етнокультурознавчий словничок зі слів: покуть, куліш, коралі, жупан, плахта, берегиня, дідух, сволок.

4 бали

6. Із простих речень, ускладнених відокремленими означеннями та обставинами, побудуйте складносурядні або складнопідрядні речення.

Минає любе літо, залишаючи нам дорогоцінні дари природи. Усі слухачі перебувають у нервовому напруженні, чекаючи наближення чогось незвичайного. Гола земля, бита крилами вітру, безнадійно сіріла під олив'яним небом.

3 бали

Завдання

II етапу XIX Міжнародного конкурсу з української мови імені Петра Яцика (для учнів 10-го класу)

17.11.2018

1. Напишіть есе на тему: «Найважче у житті – перемогти самого себе».

Обсяг роботи – 3 сторінки.

12 балів

2. Відредагуйте подані речення, запишіть їх.

1. Наше видавництво на хорошому рахунку, бо в повній мірі задовольняє самі різноманітні смаки читачів, з якими постійно веде переписку. 2. Наші думки не завжди співпадають: дійсно, на смак і колір – товариша нема. 3. Мені образливо чути від тебе такі слова: ну ти вже занадто капризна. 4. Такий вітер піднявся, що поступила пропозиція позакривати всі вікна й двері.

4 бали

3. Запишіть слова разом, окремо або через дефіс.

Що/години, хіба/що, ні/би/то, зробив/би, того/таки, хто/ж/то, хтозна/скільки, ані/ж, побачив/же, як/от, де/сь, хоч/би, немов/би/то, як/найдалі, або/що, не/аби/хто, аби/де, наче/б/то, коли/б/то, аби/коли, що/осені, де/які, що/до, що/ж/до, що/миті, тільки/що, та/таки, ні/з/яким, де/сь/то, будь/у/чому, таки/написав, все/таки, хто/зна/відкіля, тому/що, казна/з/яким, як/найглибший, будь/із/ким, сам/таки, дарма/що, будь/коли.

6 балів

4. Спишіть речення, розставте розділові знаки, підкресліть члени речення. Побудуйте схему речення та визначте його вид.

Я хочу жити так щоб серце билось в такт з гарячим серцем рідного народу щоб квітка й колосок з криниць ясних ковток були мені не в борг а в нагороду (В. Кузьменко).

8 балів

5. Продовжіть речення Кожна пора року, як і людина, має власні заворожуючі принади та переваги... так, щоб утворилися складнопідрядне, складносурядне та безсполучникове складні речення (усього – три речення).

6 балів

6. Мовознавчий калейдоскоп.

1. Поясніть правопис слів: полудень, кузні, солом'яний, тук-тук.
2. Що означає іменник дилетант?
3. Запишіть чотири фразеологізми, які містять числівники.
4. Поясніть іншомовні слова: гейзенбаг, скетч, модинг, стаф-дизайнер.
5. Запишіть подані іменники у формі Д. в. і Кл. в.: молодість, гончар, пастух, співачка, неня.

5 балів

Завдання

**II етапу XIX Міжнародного конкурсу з української мови імені Петра Яцика
(для учнів 11-го класу)**

17.11.2018

1. Спишіть речення, розставте розділові знаки, підкресліть члени речення. Побудуйте схему речення та визначте його вид.

У широкому розумінні цього слова культурою вважають все що має людина чи громада людей не від природи а вже від власного розуму і власної творчості як у царині матеріальній так і духовній у царині громадського життя звичаїв та побуту (Д. Антонич).

8 балів

2. Запишіть слова разом, окремо або через дефіс.

Що/години, хіба/що, ні/би/то, зробив/би, того/таки, хто/ж/то, хтозна/скільки, ані/ж, побачив/же, як/от, де/сь, хоч/би, немов/би/то, як/найдалі, або/що, не/аби/хто, аби/де, наче/б/то, коли/б/то, аби/коли, що/осені, де/які, що/до, що/ж/до, що/миті, тільки/що, та/таки, ні/з/яким, де/сь/то, будь/у/чому, таки/написав, все/таки, хто/зна/відкіля, тому/що, казна/з/яким, як/найглибший, будь/із/ким, сам/таки, дарма/що, будь/коли.

6 балів

3. Від поданих слів за допомогою суфікса -ськ- утворіть прикметники.

Латиш, Запоріжжя, Овруч, Ірпінь, Полісся, Бахмач, Прилуки, Переяслав, Липова Долина, Гаага, Кам'яна Балка, Мекка, Гребінка, Кавказ, Буг.

4 бали

4. Продовжіть речення *Кожна пора року, як і людина, має власні заворожуючі принади та переваги... так, щоб утворилися складнопідрядне, складносурядне та безсполучникове складні речення (усього – три речення).*

6 балів

5. Викладіть свої міркування, узявши за основу такі слова Василя Стуса:

«Ми досі ще рятуємо дистрофію тіл, а за прогресуючу дистрофію душі – нам байдуже». Обсяг роботи – 3 сторінки.

12 балів

6. Відредагуйте речення.

1. Влучним був удар по воротам центрального нападаючого. 2. Більша половина учнів не підготувалася до уроку. 3. Злякавшись грози, Марійка сховала голову під подушку і тримала голову там, поки вона не пройде. 4. На протязі зовсім короткого часу Василь став самим відомішим шахматистом України. 5. Лист, пожовтілий від часу, лежав на столі. 6. Бібліотека надає не лише художню літературу і проводить зустрічі з письменниками.

6 балів